

Te Kaunihera Matua o Ōtautahi
MahereWai Pātauā 2009
Ōtautahi me Te Pātaka o Rākaihautū

Kaitiakitaka (Stewardship)
Mō tātou, ā, mō kā uri ā muri ake nei
For us and our children after us

Christchurch
City Council

Kā Wai Pātau o Ōtautahi

He pou oraka kā puna, kā kōawa, kā awa me kā roto o Ōtautahi ki te huka e noho ana ki kōnei, ā, he tūtohu whenua hoki ēnei wai ki tēnei takiwā, ki tēnei taone. Ko te rahi me kā tūmomo wai pātau he mea mīharo, ā, ko ētahi o ēnei ko:

- Te Waihorā me Wairewa
- kā awa Ōtakaro, Ōpouwaho, Pūharakekenui, ā, ko te Huritini me te Waimakariri hoki.
- kā koawaawa
- kā puna wai
- kā repo o ēnei wai pātau katoa
- me te wai heke mai ana i te ua, i te āwhā

Te uara o ēnei rawa

He rawa nui ēnei wai ki te āhua, ki kā uara hoki o tēnei takiwā ā, ā, ko ēnei wai he tino āhuataka o tēnei whenua, he taoka tuku iho. He tino taoka ēnei wai katoa ki a Kāi Tahu, he rawa pārekareka ki te huka e noho ana ki tēnei takiwā, ā, he tino ki te hauora o te taiao e noho nei tātou. He pāka tō te wai pātau ka te oraka o kā waitai, o kā takutai hoki, pērā i te wahapū o Ihutai. I ētahi wāhi i Te Pātaka o Rākaihautū, pērā i Akaroa, i Duvauchelle, i Pigeon Bay, i Takamatua, i Little River hoki ka ahu mai kā wai inu i kā wai pātau.

Kei te Kaunihera Matua o Ōtautahi (te Kaunihera) te kaweka ki te whakahaere i kā wai pātau kia hāpai i kā take taiao, kā take pāpori, kā tikaka ā iwi, kā take whai hua hoki hei oraka mō kā whakatipuraka o naia nei, me ērā e heke mai ana.

Kā tino take

1. He tino kaha Te Kaunihera Taiao ā Rohe o Waitaha me te Kaunihera Matua o Ōtautahi ki te whai ara kia whakaiti i kā parakino e whakaparu ana i te wai me te whakatika i te ora o ēnei wai. Ahakoa kua pai ake te āhua o kā wai i ētahi wāhi, kei te raru tonu ētahi atu.
2. Ka tipu haere kā taone ka rerekē te āhua o kā wai pātau – nā, ka nui ake kā tuanui, kā rori me kā papa e pērā ana, ka nui ake te wai pātau me kā parakino o roto e rere ana ki kā awa me kā wai o te takiwā.
3. Nā te whakamahanataka o te ao, ka iti haere te wai i kā awa me kā roto, ā, ka rerekē hoki te toi potapotae o aua wai. Ka nui haere kā waitai, ka uru atu ēnei waitai ki kā waimāori i kā awa, ā, ki te kore tētahi e āta whakahaere, e āta tiaki i ēnei wai ka nui ake te āheitaka i ētahi takiwā o te taone o Ōtautahi kia waipukekia.

Tō tātou moemoeā me ō tātou whāika

Ko te moemoeā o te Kaunihera Matua o Ōtautahi mō kā wai pātau ko tēnei:

E hāpai ana kā wai pātau o Ōtautahi i kā take pāpori, kā tikaka ā iwi, kā take whai hua, me kā take taiao hoki kia nui te ora o te huka e noho ana ki konei, ā, ka āta whakahaerehia hei rawa mō kā whakatipuraka e heke mai ana.

Ko kā whāika

1. Kia whakapaihia te kouna o kā wai pātauā
2. Kia whakaitia kā pāka kino o kā waipuke
3. Kia whakapaihia te oraka o rauwirika kaiao o kā wai pātauā
4. Kia whakamana anō i kā uara o te Takata Whenua ki kā wai pātauā
5. Kia hāpai i kā tūmomo mahi pārekareka i kā wai
6. Kia hāpai i kā uara taoka tuku iho e pā ana ki kā wai pātauā
7. Kia hāpai, kia whakanui hoki i te wāhi o kā wai pātauā ki te āhua o kā whenua
8. Kia hāpai i te wāhi ki te huka e noho ana ki konei ki kā mahi whakahaere wai pātauā.
9. Kia whakahaere i kā wai ua, i kā āwhā kia hāpai i kā whāika 1-8.

Te whakatinanataka

Kia tutuki i ēnei whāika, ko tētahi wāhaka o tēnei Mahere ko tētahi Whakariteka mō te whakatinanataka o te mahere nei. Ko önā aroka nui e hākai ana ki ērā mahi e taea ana e te Kaunihera te tino whai wāhi o roto kia tika ai kā ēnei tino take. Ko te aroka hoki kia whai kiko kā mahi a te Kaunihera kia kaua e noho hei kupu noa iho.

Ka whakaetia te Kaunihera kia:

- (a) Whakaiti i kā mahi whakaparakino
- (b) Whakahaere i kā wai ua, i kā wai āwhā e hākai ana ki kā aroka o te Mahere
- (c) Whakatūria kā Mahere Whakakotahi i kā Hopua Wai (ICMP)
- (d) He āta titiro ki kā taumata whakawhānaketaka
- (e) Kia whakarite i tētahi hōtaka mātauraka mō te hāpori
- (f) Kia haere tonu kā tirohaka whai ara kia tika ai ēnei take

